

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **L. H. A.,** zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2016, č. j. MV-80707-4/SO-2016, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 10. 2017, č. j. 30 A 191/2016 - 60,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění

I. Dosavadní řízení

[1] Ministerstvo vnitra (dále též *„správní orgán I. stupně“*) rozhodnutím ze dne 2. 5. 2016, čj. OAM-581-11/ZR-2016 zrušilo platnost povolení žalobce k trvalému pobytu dle ustanovení § 77 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Ministerstvo vnitra k tomu podle ustanovení § 77 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovilo lhůtu k vycestování žalobce z území České republiky na 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Odvolání žalovaná zamítla žalovaným rozhodnutím a potvrdila rozhodnutí ministerstva vnitra.

[2] Krajský soud v Plzni (dále též *"krajský soud"*) žalobu proti žalovanému rozhodnutí zamítl. Zdůraznil, že žalovaná vycházela z toho, že jako doklad totožnosti žalobce evidovala jeho cestovní pas, jehož platnost skončila dne 27. 6. 2007. Žalobce poté vstoupil na území do České republiky dne 13. 2. 2016, tato skutečnost byla vyznačena v jeho aktuálním cestovním dokladu. Podle krajského soudu bylo ve správním řízení prokázáno, že žalobce se na území České republiky nezdržoval po dobu delší než 6 let. Tím zde byl dán důvod pro zrušení trvalého pobytu žalobce podle ustanovení § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[3] Žalobce (dále též *„stěžovatel"*) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní. Namítl, že v České republice pobýval i v mezidobí (tj. v době po konci platnosti starého cestovního dokladu a vstupem na území České republiky dne 16. 2. 2016). Nepamatuje si to však přesně, jednalo se vždy o krátké návštěvy matky a bratra. Uvedl, že platnost evidovaného cestovního dokladu byla prodloužena, nepamatuje si však dokdy. K těmto skutečnostem však unesl důkazní břemeno, neboť žádal, aby k prokázání byla u zastupitelského úřadu vyžádána kopie starého cestovního dokladu, která obsahuje vstupní a výstupní razítka včetně záznamů. Stěžovatel ví o tom, že pracovník zastupitelského úřadu v Hanoji takovou kopii pořídil, žalovaná si tuto skutečnost měla ověřit. Stěžovateli není zřejmé, proč krajský soud považoval za potřebné, aby unesl břemeno tvrzení ohledně konkrétních cest, když stěžovatel navrhuje důkaz, ze kterého lze tyto skutečnosti ověřit. Teprve pokud by jeho cesty nebylo možno prokázat kopií cestovního dokladu pořízeného zastupitelským úřadem, navrhl by výslech svědků – rodinných příslušníků v České republice, které jezdil navštívit (matka a bratr). Stěžovatel současně namítl, že u krajského soudu poukazoval na jiné řízení jiného cizince, v němž bylo prokázáno, že ten hraniční kontrolou úspěšně procházel se stejnými doklady, jak tvrdí stěžovatel (mělo jít o předložení kombinace starého neplatného dokladu a nového platného dokladu). Nesouhlasí ani s názorem krajského soudu, že měl správnímu orgánu I. stupně předložit stranu 5 jiného cestovního dokladu Vietnamské socialistické republiky, která je určena k prodloužení platnosti dokladu. Stěžovatel namítl, že se jedná o prodloužení vždy konkrétního dokladu, tento důkaz by tedy nemohl být vůbec použitelný ve vztahu k prokázání prodloužení platnosti jiného cestovního dokladu.

[4] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na svém názoru a k tomu odkázala na správní spis a žalované rozhodnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil kasační důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní. Stěžejní námitka, tj. spor o význam navrženého důkazu kopií cestovního dokladu, však svou podstatou směřuje proti úplnosti zjišťování skutkového stavu v řízení před správním orgánem. Tuto

námitku proto podřadil Nejvyšší správní soud pod důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[6] Vzhledem k absenci dalších konkrétních námitek přezkoumal Nejvyšší správní soud uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. v tom rozsahu, v jakém je povinen se kasační stížností zabývat se *ex officio* (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Shledal přitom, že rozsudek krajského soudu splňuje formální náležitosti, obsahuje výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Odůvodnění je v souladu s výrokem, je z něj patrné, jak krajský soud o věci uvážil. Jako celek je tedy napadený rozsudek srozumitelný a není nepřezkoumatelný. Nejvyšší správní soud dále ze spisu nezjistil žádnou vadu, která by měla za následek nezákonnost rozsudku. Kasační stížnost v této části není důvodná.

[7] Ve věci samotné není spor o výklad dotčeného ustanovení. Podle ustanovení § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec pobýval mimo území nepřetržitě po dobu delší než 6 let.

[8] Při úvahách o tom, zda v projednávané věci byly podmínky pro zrušení trvalého pobytu splněny, vycházel správní orgán I. stupně ze své úřední evidence. Z ní zjistil, že platnost původního cestovního dokladu, který vedl jako doklad totožnosti stěžovatele, skončila dne 26. 7. 2007. Nespornou skutečností je také to, že stěžovatel do České republiky prokazatelně přicestoval až dne 16. 2. 2016 s novějším cestovním dokladem domovského státu označeným evidenční značkou X a platným ode dne 19. 2. 2013. Z kopie tohoto cestovního dokladu (založené ve správním spise) vyplývá, že stěžovatel disponoval jediným uděleným vízem ke vstupu do České republiky s platností od 16. 12. 2015 do 12. 6. 2016 a dále, že stěžovatel od doby platnosti „*nového*“ cestovního dokladu (tj. ode dne 19. 2. 2013) vstoupil na území České republiky jedenkrát - dne 16. 2. 2016 v místě Praha – Ruzyně. Dalšími doklady o tom, že by stěžovatel držel platný cestovní doklad, se kterým by vůbec mohl vstoupit na území České republiky v období od 27. 7. 2007 do 19. 2. 2013, správní orgán I. stupně již nedisponoval. Správní orgán I. stupně poukázal na to, že pokud by stěžovatel skutečně v mezidobí přicestoval na území České republiky, měl změnu v cestovním dokladu správnímu orgánu oznámit a byla by provedena změna v jeho pobytovém průkazu. Takové oznámení ani změnu však správní orgán I. stupně neevidoval. Úřední evidence u stěžovatele ostatně nezachycuje ani žádné jiné skutečnosti, které by s pobytem stěžovatele na území České republiky úzce souvisely, a které by svědčily tomu, že stěžovatel v tomto období na území České republiky skutečně pobýval. Na základě toho byl správní orgán I. stupně logicky toho názoru, že se bez platného cestovního dokladu stěžovatel nemohl na území České republiky ani zdržovat. Vzhledem k tomu, že toto mezidobí přesáhlo dobu 6 let, dospěl k závěru, že zde podmínky pro zrušení trvalého pobytu podle ustanovení § 77 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců byly naplněny.

[9] Stěžovatel k tomu ve správním řízení (ve vyjádření ze dne 14. 4. 2016) namítl, že evidovaný „*starý*“ cestovní doklad měl prodlouženou dobu platnosti a v dokladu měla být otištěna vstupní přechodová razítka osvědčující jeho vstup na území České republiky

ve sporném mezidobí. Stěžovatel taktéž tvrdil, že pracovník konzulátu České republiky v Hanoji si tento doklad okopíroval. Dále uvedl, že ve *„starém“* cestovním dokladu byl vylepený štítek prokazující oprávnění k trvalému pobytu na území České republiky (platný do 3. 2. 2015). Později v rámci odvolání také uvedl, že cestovní doklad před návštěvou konzulátu neodevzdal a učinil tak až po této návštěvě, při níž měla být vyhotovena kopie cestovního dokladu. K prokázání svých tvrzení proto stěžovatel navrhl důkaz touto kopií cestovního dokladu.

[10] Je nesporné, že správní orgán I. stupně ani žalovaná žádný takový podklad od zastupitelského úřadu nezajistili. Nejvyšší správní soud je však toho názoru, že to, zda neprovedením takového důkazu byl zjištěn skutkový stav neúplně, je nezbytné posoudit ze dvou hledisek. Předně je otázkou, zda taková kopie vůbec byla pořízena. Tou druhou je samotný význam tohoto důkazu k prokázání rozhodných skutečností. V této souvislosti jde o posouzení toho, jaké skutečnosti by z této kopie měly vyplývat a zda jejich prokázání mohlo být nahrazeno jinými důkazními prostředky.

[11] Především je sporná otázka, zda zastupitelský úřad v Hanoji vůbec kopii *„starého“* cestovního dokladu pořídil. Nejvyšší správní soud považuje tuto otázku za neobjasněnou. Sám stěžovatel vychází pouze z domněnky, kterou (jak uvedl v odvolání) opírá o to, že příslušný pracovník měl s cestovním dokladem odejít a stěžovatel následně slyšel zvuk kopírky, což by mohlo znamenat pořízení fotokopie dokladu. Toto tvrzení nicméně správní orgán I. stupně ani žalovaná nijak neověřili. Případný postoj zastupitelského úřadu k této otázce však podle názoru Nejvyššího správního soudu nepřímo vyplývá ze správního spisu. Podle spisu totiž požádal zastupitelský úřad v Hanoji dne 30. 11. 2015 Policii České republiky o stanovisko k udělení víza stěžovateli. V žádosti označil toliko cestovní doklad stěžovatele pod evidenční značkou X (tj. s platností od 19. 2. 2013). V žádosti poté uvedl: *„..žádáme o stanovisko k žádosti o X. Naposledy v ČR v r. 2006, v ČR TP na sloučení s matkou. Ve X od r. 2009 pracoval. V ČR nechce žít, jen navštívit matku. Podnět na zrušení pobytu“*. V žádosti tedy neuvedl nic o tom, že by mu snad stěžovatel předložil ještě jiný doklad, v němž by mělo být vylepeno oprávnění k trvalému pobytu na území České republiky. Nejvyšší správní soud je navíc toho názoru, že pokud by stěžovatel zastupitelskému úřadu skutečně předložil cestovní doklad s prodlouženou dobou platnosti, z něhož by vyplývalo, že jeho pobyt mimo území České republiky nepřekročil dobu 6 let, patrně by konzulát vůbec neměl důvod vznášet podnět ke zrušení povolení k trvalému pobytu. Nutno je také podotknout, že sám stěžovatel ve správním řízení nedisponoval originálem ani kopií *„starého“* cestovního dokladu. To přesto, že současně tvrdil, že tento doklad byl pro něj natolik důležitý, že si jej u sebe ponechal i po konci doby jeho platnosti (tj. nejpozději ode dne 12. 2. 2013) a odevzdal jej až po návštěvě konzulátu. V souhrnu je poté Nejvyšší správní soud toho názoru, že jakkoli by bylo nezbytné otázku pořízení kopie objasnit nejlépe konfrontací se zastupitelským úřadem, uvedené okolnosti i tak nepřímo dostatečně zpochybňují věrohodnost stěžovatelovo tvrzení o existenci takového důkazu.

[12] Stěžejní je však to, zda by měl takový důkaz význam po obsahové stránce. Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel, přestože *„starý“* cestovní doklad držel dle svých slov

několik let a doklad byl pro něj důležitý i z toho důvodu, že v něm byl vylepený štítek s oprávněním k trvalému pobytu v České republice, o skutečnostech, které by z něj měly vyplývat, nebyl správnímu orgánu I. stupně schopen poskytnout bližší informace. Stěžovatel mohl správnímu orgánu I. stupně uvést alespoň základní údaje např. o tom, do kdy byl cestovní doklad prodloužen nebo kdy jej odevzdal vietnamským orgánům, resp. o tom, jaké (alespoň některé) konkrétní termíny pobytu v České republice měl tento doklad prokázat. Žádné takové skutečnosti však stěžovatel správnímu orgánu nesdělil, ty nejsou nejen obsahem správního spisu, stěžovatel je neuvedl ani později u krajského soudu či v kasační stížnosti.

[13] Stěžovatel tak o skutečnostech vyplývajících z tohoto důkazu přednesl před správním orgánem I. stupně jen obecná, nekonkrétní a neurčitá tvrzení. Ta poté podle názoru Nejvyššího správního soudu zcela minimalizují důvody k provádění a zajišťování tohoto důkazu. V takovéto podobě návrh k provedení důkazu dokladem, který neměl k dispozici ani stěžovatel, dokladem, který byl už neplatný a odevzdaný a o existenci jehož kopie jsou pochybnosti, podle názoru Nejvyššího správního soudu nemohl přispět k doplnění a upřesnění již zjištěného skutkového stavu vycházejícího z nesporných záznamů v úředních evidencích.

[14] Stěžovatel tak podle názoru Nejvyššího správního soudu měl uplatnit více důkazních návrhů, které by měly k věci zcela přímější vypovídací hodnotu, než důkaz kopií *„starého“* cestovního dokladu. Stěžejní by přitom byly důkazy svědeckými výslechy blízkých osob. Právě potřebou jejich návštěv totiž stěžovatel odůvodňoval opakovaně svůj pobyt na území České republiky. O okolnostech pobytu na území České republiky mohly právě tyto osoby poskytnout mnohem bližší, úplnou a v souhrnu relevantní výpověď. Nejvyšší vhodnost těchto důkazních návrhů podle názoru Nejvyššího správního soudu posiluje i hledisko procesní ekonomie, neboť by šlo o výslech osob nacházejících se na území České republiky a pro potřeby řízení před správním orgánem České republiky. Mělo by jít tak o důkazy, které by mohl správní orgán I. stupně provést bez větších obtíží. Jak je však ve věci nesporné, stěžovatel rezignoval na důkazní návrhy, které by bez důkazu *„starým“* cestovním dokladem blíže objasnily rozhodný skutkový stav. Stěžovatel tedy na podporu svých tvrzení žádné svědecké výpovědi (ani jiné důkazy prokazující jeho pobyt v mezidobí mezi koncem platnosti starého a začátkem platnosti nového cestovního dokladu) nenavrhl, osoby, které by o jeho pobytu mohly poskytnout výpověď, ani neoznačil. Správnímu orgánu I. stupně ani on sám více informací o svých průběžných pobytech na území České republiky neposkytl. Ani přibližně tak není objasněno, kdy a kolikrát v tomto mezidobí měl stěžovatel vůbec vstoupit a pobývat na území České republiky a jak dlouho zde pobýval.

[15] Jakkoliv procesní aktivitu nelze stěžovateli jistě vnucovat, nelze přehlédnout, že stěžovatel byl ve správním řízení zastoupený kvalifikovaným zástupcem a předmět řízení mu byl dostatečně zřejmý. Bylo mu také známo, v jakých důvodech spočívá řízení o zrušení trvalého pobytu, jaká jsou dosavadní skutková zjištění a úvahy správního orgánu (vycházející z konce platnosti původního cestovního dokladu v roce 2007 a z absence relevantně prokázaného pobytu stěžovatele na území České republiky v mezidobí).

Stěžovateli tak v souhrnu mělo být zřejmé, že je nezbytné doplnit relevantní skutečnosti tak, aby vyvrátil či doplnil dosavadní zjištění žalované a aby prokázal skutečnosti rozhodné pro svá tvrzení. Nešlo přitom o prokazování negativní skutečnosti tj. takové, která se nestala. Naopak mělo jít o prokázání skutečností, které se dle tvrzení stěžovatele staly. Tíhu k jejich prokázání poté nesl podle názoru Nejvyššího správního soudu právě stěžovatel. To proto, že rozhodné skutečnosti, kterými by mohl vyvrátit, upřesnit či doplnit dosavadní skutková zjištění žalované, mohl znát pouze on. Pokud tuto aktivitu stěžovatel k prokázání svých tvrzení nevyvinul, nelze přičítat k tíži správnímu orgánu I. stupně, že o věci rozhodl na základě pouze těch skutkových zjištění, které mu byly známy. K obdobným závěrům, jak již poukázal v napadeném rozsudku krajský soud, ostatně dospěl Nejvyšší správní soud i v jiném svém rozsudku ze dne 17. 8. 2017, č. j. 2 Azs 115/2017 – 45.

[16] Z výše uvedených důvodů skutková zjištění a logické vývody správního orgánu I. stupně o tom, že stěžovatel mimo území České republiky pobýval déle než 6 let, nebyly ve správním řízení vlivem procesní pasivity stěžovatele nijak zpochybněny. Vadu skutkových zjištění zde proto Nejvyšší správní soud neshledal. V návaznosti na to nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než uzavřít, že důvod pro odnětí trvalého pobytu podle ustanovení § 77 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců byl v této věci naplněn.

[17] Nejvyšší správní soud se tedy zcela ztotožnil s názorem krajského soudu, že stěžovatel v řízení neunesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní o tom, že mimo území České republiky nepobýval déle než 6 let. Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek krajského soudu je zákonný, kasační stížnost proti němu podanou proto podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

IV. Náklady řízení

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti vychází z ustanovení § 60 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Procesně úspěšný žalovaná právo na náhradu nákladů v řízení o kasační stížnosti neuplatnila. Ani ze spisu poté nevyplynuly náklady přesahující běžný rámec výdajů na jeho administrativní činnost, Nejvyšší správní soud proto žalované náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst 3 s. ř. s.).

V Brně dne 21. června 2018

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu